

Dlouhodobé výsledky a kvalita života u nemocných po rekonstrukční operaci- IPAA pro ulcerózní kolitidu

M. Kostrejšová(1), D. Duricová(2), M. Lukáš(2), P. Pěkný(1), M. Bortlík(2), R. Mudr (1), P. Sedláček (3),
R. Sequens(3), J.Doseděl(1)

1. Interní oddělení – gastroenterologie Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze
2. Klinické a výzkumné centrum pro střevní záněty ISCARE I.V.F. a. s. a. 1.LFUK, Praha
- 3 Chirurgické oddělení Nemocnice Hořovice

Ú V O D

10-30 % nemocných s UC podstoupí chirurgickou léčbu průběhu prvních pěti let onemocnění.

Operace spočívá v **restorativní proktokolektomi**
(totální kolektomii s ileo – pouch – anální anastomózou -
IPAA).

Ú V O D

Kvalita a funkce IPAA značně závisí na kvalitě provedeného chirurgického výkonu.

Selhání pouche (odstranění pouche / trvalá ileostomie)

- 5% v 5 letech a **8-15% po 10-20 letech**
- příčina:
 - pánevní sepse (50%)
 - špatná funkce (30%)
 - pouchitida (10%)

Ú V O D

Medián počtu stolic / 24 hod: 4-8

Noční stolice – cca 50% pacientů

Konzistence stolice (1→15 let po IPAA):

- vodnatá 6 → 13%; **kašovitá 60 → 69%**; formovaná 18 → 34%

Schopnost odlišit plyn od stolice: cca 75% pacientů

Únik stolice:

- v průběhu dne 7% po 10 letech → 11% po 25 letech
- v průběhu noci 9% po 10 letech → 18% po 25 letech

Proti průjmové léky - cca 30% po 10 letech a 45% po 25 letech

*Lovegrove et al. Colorectal Dis 2007; Michelassi et al. Ann Surg 2003;
Bengtsson et al. Br j Surg 2007; Tekkis et al Colorectal Dis 2007*

CÍL PRÁCE

Zhodnotit dlouhodobé výsledky funkce IPAA a kvalitu života u pacientů s UC od roku 1992 do konce roku 2013.

PACIENTI

Muži/ženy v poměru 74 (58 %) / 53 (42 %)

- Medián věku v době IPAA v letech (Y) 34 (18 - 59)
- Medián trvání nemoci v době IPAA (Y) 6 (1 - 44)

Indikace k operaci

- Kortikodependentní/rezistentní 74 %
- Akutní fulminantní kolitida 21 %
- Adenocarcinom colon 5 %

PACIENTI

- 2 dotazníky – funkce IPAA a kontinence
- 2 dotazníky kvality života
 - Standardizovaný dotazník SF-36
 - Cleveland Global Quality of Life (CGQL)
- IPAA provedeny jedním chirurgem - FN v Plzni do roku 2002
 - NMSKB v Praze do roku 2013
- **statistika** - p-value 0,05, t-test, Cronbach's alpha (0.737 - 0.917), Mann-Whitey U test, adjustovaný OR (95 % CI)

HODNOCENÍ KVALITY ŽIVOTA

Cleveland Global Quality of Life (CGQL)

Jaká je kvalita Vašeho života? (0-10) bodů

Jaká je kvalita Vašeho současného zdraví? (0-10) bodů

Jaká je Vaše životní energie? (0-10) bodů

Fazio VW et al., Ann Surg 1999

DOTAZNÍK SP - 36

- Omezení fyzické aktivity
- Omezení profesní aktivity
- Duševní zdraví
- Vitalita
- Omezení denní aktivity
- Společenská aktivita
- Bolest fyzická
- Vnímání všeobecného zdraví

- PCS - Globální fyzické zdraví
- MCS - Globální mentální zdraví

Ware et al. (1993). How to Score the SF-36 Health Survey.
Medical Outcomes Trust ., česká verze dle Sobotíka a spol. 1998

V Ý S L E D K Y

118/127 kompletně vyplnilo dotazníky – **92 % respondentů.**

72 mužů /47 žen

Medián doby sledování IPAA (Y) 7,9 (2,1 – 20,7)

Medián věku 42 (22 - 74) let;

45% ve věku do 30 let, 43 % ve věku do 40 let

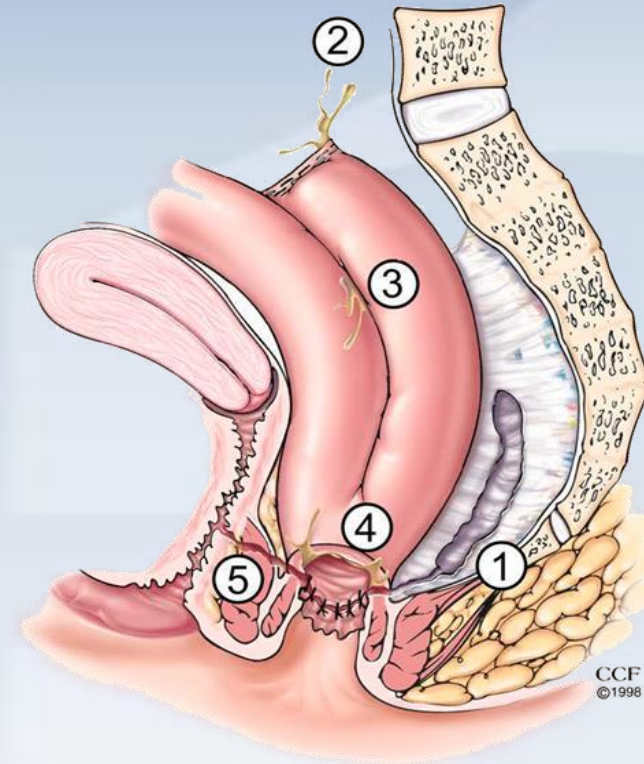
„J“ typ 95%, „S“ typ 5% otevřeným přístupem, (2,4) % anastomóza šitá ručně.

Typ výkonu - 2 doby 3 %

- 3 doby 97 %

POZDNÍ KOMPLIKACE (>30 DNÍ PO ZANOŘENÍ „STOMIE“ (n=127)

• Stenóza anastomózy	11/8,7 %
• Píštěl /sinusy	13/10,2 %
• Prolaps IPAA	1/0,8 %
• Karcinom IPAA	1/0,8 %
• Crohnova nemoc	6/4,7 %
• Neklasifikovaná kolitida	3/2,4 %
• Ileus v adhesích	0,8 %
• Cuffitida	0 %

- 30/24 % nemocných prodělalo 1-3 epizody akutní pouchitidy
- 19/15 % chronickou pouchitidu.

OPERACE PRO POZDNÍ KOMPLIKACE

- 1) **Vyřazení pouche** – 1x těžká pouchitida + ileitis
2x Crohnova nemoc
1x píštěl v anastomóze
- 2) **Excize pouche** – 1x Ca v anální přechodové zóně
1x Crohnova nemoc
- 3) **Re-do pouche** – 1x stenosa s anovaginální píštělí
7x reoperace IPAA z jiného pracoviště
- 4) **Transabdominální pouchopexe** 1x

FUNKČNÍ VÝSLEDKY IPAA

- Počet stolic /den <5 (25 %) **5-10 (63 %)** >10 (12 %)
- Počet stolic /noc 0 (19 %) **1- 4 (77 %)** >4 (4 %)
- Konzistence stolice Pevná (3 %) **Kašovitá (82 %)** Tekutá (15 %)
- **Schopnost odlišit plyn od stolice 71 %**
- **Potřeba proti průjmovým lékům 62 %**

FUNKČNÍ VÝSLEDKY IPAA

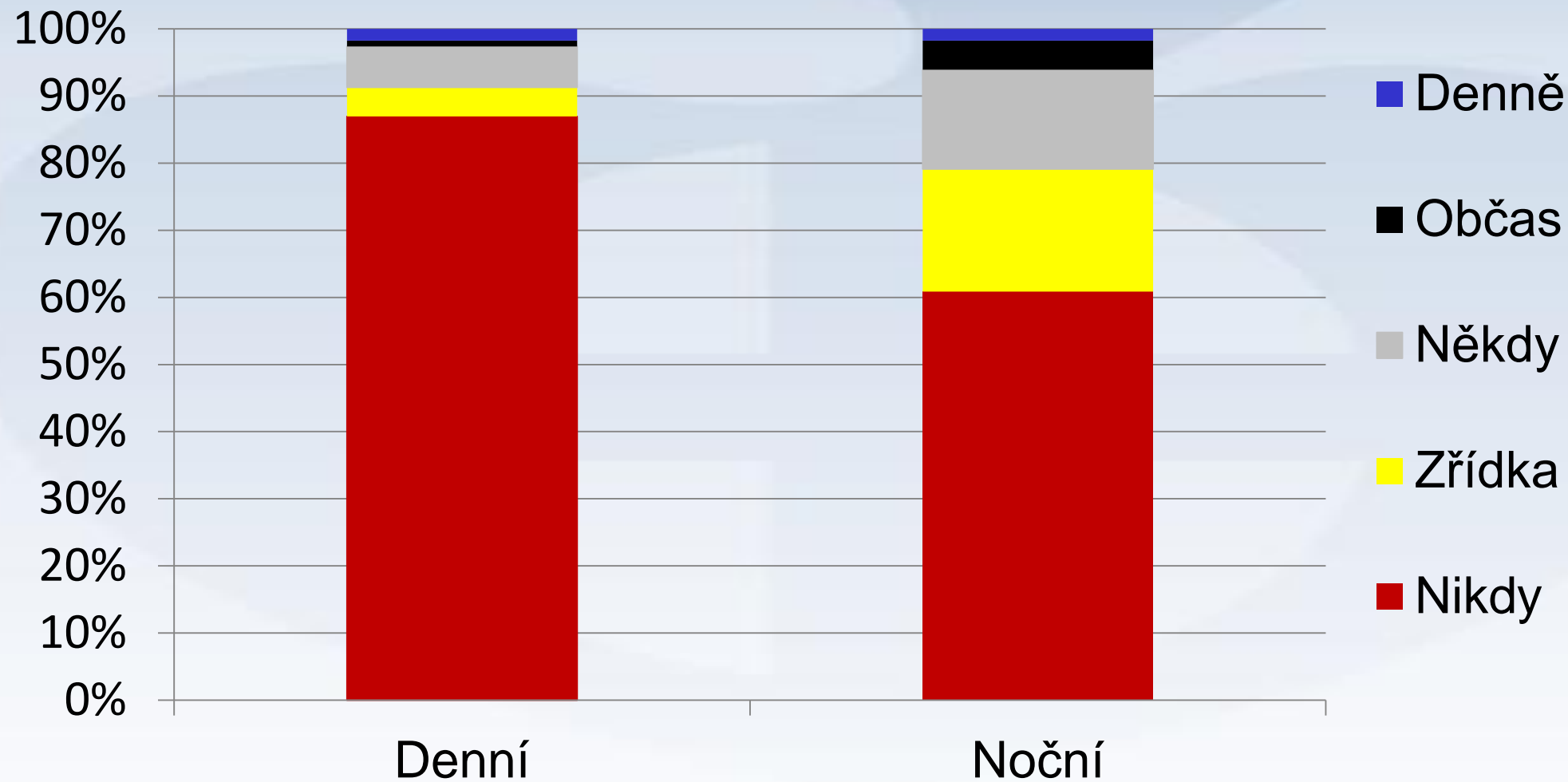
Kontinence stolice dle Vaizey

0-5 perfektní kontinence; **6-10** mírná inkontinence; **11-15** středně těžká; **16-24** těžká

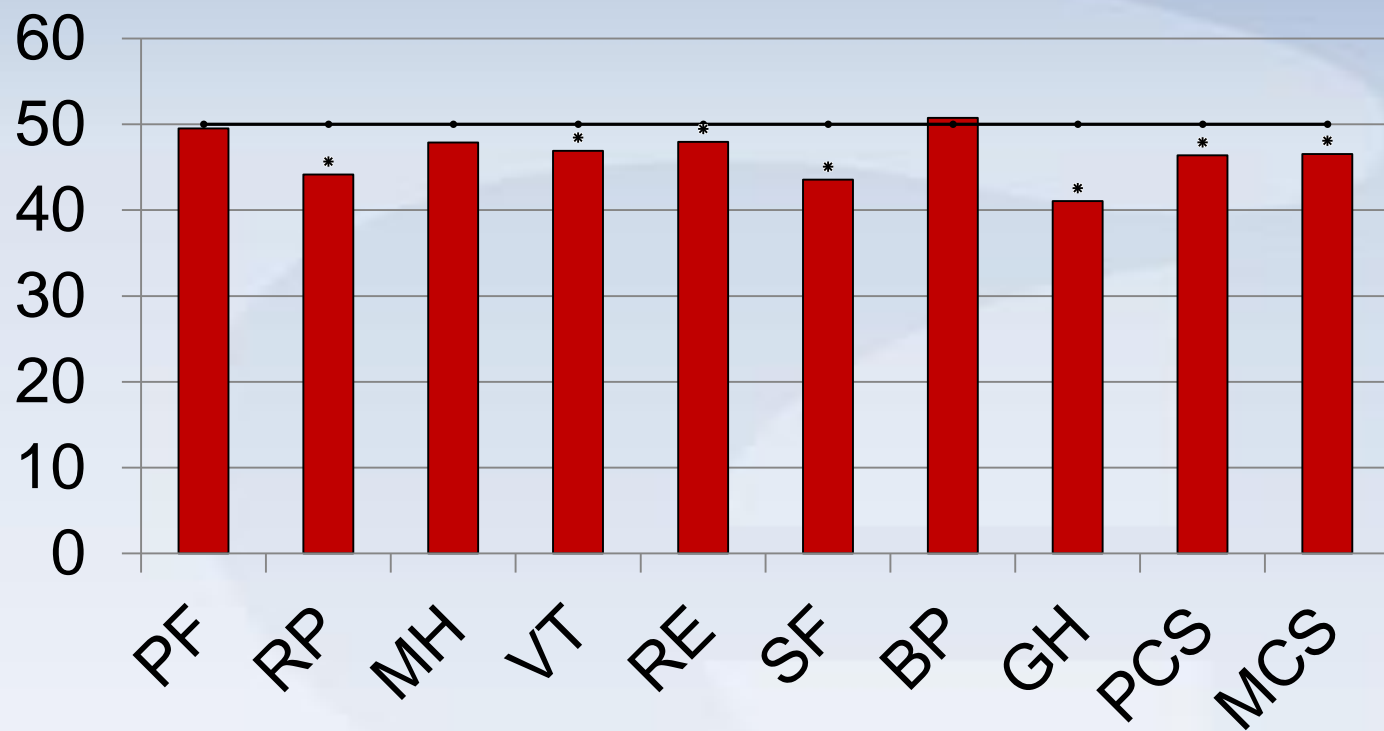
- **Perfektní kontinence** 66,4 %
- Malá inkontinence 17,6 %
- Středně těžká inkontinence 11,8 %
- **Těžká inkontinence** 4,2 %

Únik stolice/špinění u 118 nemocných po IPAA

medián doby sledování 7,9 (2,1 – 20,7) roků

Kvalita života „SF-36 Score“ u mužů a žen medián doby sledování 7,9 (2.1–20.7) roků

* $p < 0,001$,

PCS a MCS mírně ale signifikantně

nižší (46,37 respektive 46,55) v porovnání se zdravou populací.

- **PF** - Omezení fyzické aktivity
- **RP** - Omezení profesní aktivity
- **MH** - Duševní zdraví
- **VT** - Vitalita
- **RE** - Omezení denní aktivity
- **SF** - Společenská aktivita
- **BP** - Fyzická bolest
- **GH** - Vnímání vlastního zdraví
- **PCS** - Celkové fyzické zdraví
- **MCS** - Celkové duševní zdraví

Funkční výsledky IPAA

Adjustovany odd ratio (95% CI) pro fekální inkontinenci (muži + ženy)

Globální fyzické zdraví (PCS): OR 0.24 (0.10 - 0.56) ($p < 0.001$)

Globální duševní zdraví (MCS): OR 15 (0.05 – 0.37) ($p < 0.0001$)

Adjustované OR (95% CI) pro chronickou pouchitis (muži+ ženy)

PCS: OR 0.10 (0.02 – 0.45) ($p < 0,001$)

MCS: OR 0.19 (0.03 – 0.81) ($p < 0,02$)

KVALITA ŽIVOTA

medián doby sledování 7,9 (2.1–20.7) roků

Výsledné skóre Cleveland Global Quality of Life (CGQL) :

0.70 (0.5 – 1.0)

Satisfakce s operací byla vysoká 98,3%

ZÁVĚR

- Restorativní proktokolektomie zlepšuje kvalitu života u většiny nemocných s UC.
- Funkční poruchy po IPAA různé intenzity má více než jedna třetina nemocných a podle stupně obtíží musí měnit denní aktivity.
- Všechna tato úskalí chirurgické léčby UC by měla být zohledněna při rozhodování o alternativách léčby.

Děkuji za pozornost

14. 11. 2015